



Національний
банк України

Щомісячні опитування підприємств України

Травень 2023 року

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Національного банку України

Випуск № 44
Департамент статистики та звітності



Головне

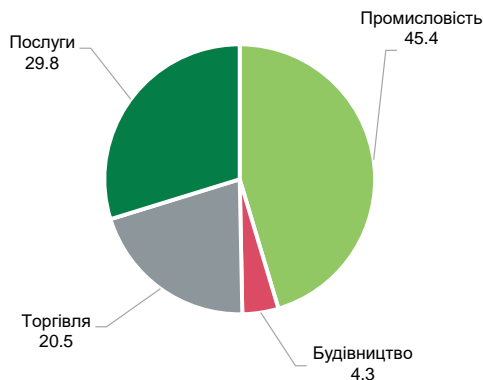
Бізнес другий місяць поспіль позитивно оцінив поточні результати своєї діяльності, незважаючи на повномасштабну війну, що триває. Індекс очікувань ділової активності (ЮДА) у травні становив 50.5 (у квітні – 51.5).

- Успішне відновлення енергосистеми, пожвавлення внутрішнього попиту, у тому числі завдяки поступовому поверненню українців із-за кордону, а також зміцнення гривні сприяли позитивним настроям щодо економічних результатів респондентів у найближчій перспективі.
- Підприємства промисловості та торгівлі дещо послабили, проте зберегли позитивні очікування щодо результатів своєї діяльності. Респонденти налаштовані на збільшення обсягів продукції/товарів, обсягів нових замовлень, товарообороту. Будівельні компанії мали позитивні очікування вперше за останні півтора року та прогнозували зростання обсягу будівництва й обсягу закупівлі сировини та матеріалів.
- Сфера послуг – єдиний сектор, дифузійний індекс якого все ще залишається нижче нейтрального рівня. Водночас очіувалося незначне зростання обсягу наданих послуг та обсягу нових замовлень на послуги.
- Очікування щодо закупівельних цін на сировину та товари постачальників, а також тарифів на власну продукцію/послуги залишаються високі.
- Респонденти всіх секторів, долучених до опитування, не налаштовані на збільшення загальної чисельності працівників.

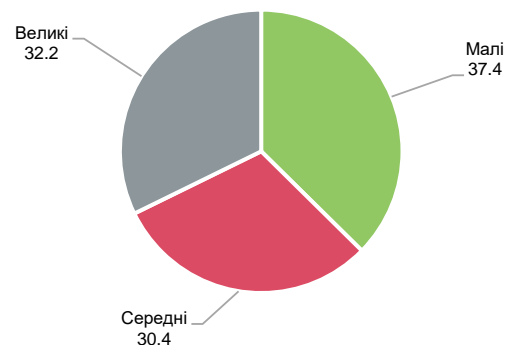
НБУ публікує результати щомісячного опитування в форматі «Відкриті дані». Інформація доступна за посиланням <https://bank.gov.ua/ua/open-data/api-dev>

Паспорт вибірки

Розподіл респондентів за секторами економіки, %



Розподіл респондентів за розміром підприємств, %



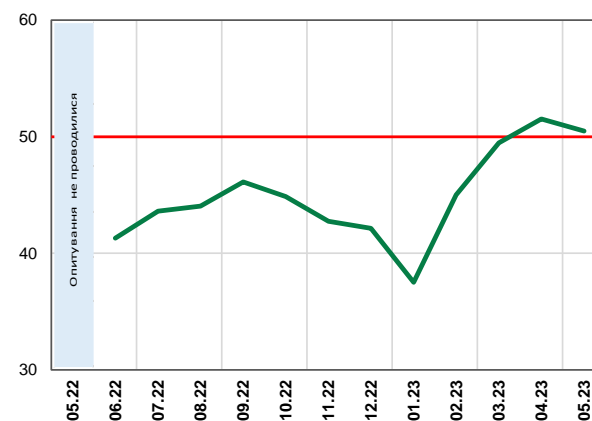
Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %



- Час проведення опитування: 04 – 24 травня 2023 року
- Опитано всього: 487 підприємств
- Горизонт опитування: зміна показників діяльності підприємств у травні порівняно з квітнем

Сектор	Вагова структура для розрахунку ІОДА, %	Дифузійний індекс (секторальний)		
		Квітень 2023	Травень 2023	Зміна м/м
Промисловість	36.8	50.5	50.4	-0.1
Будівництво	2.5	44.9	51.3	6.4
Торгівля	25.2	57.6	52.7	-4.8
Послуги	35.5	48.8	48.9	0.2
Загалом	100.0	ІОДА (в цілому по Україні)		
		51.5	50.5	-1.0

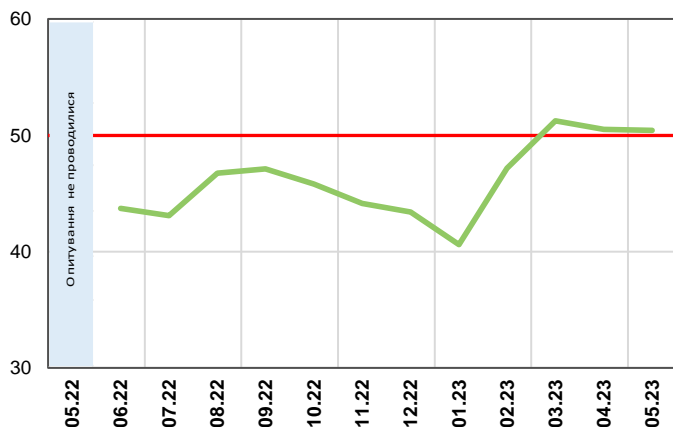
Індекс очікування ділової активності



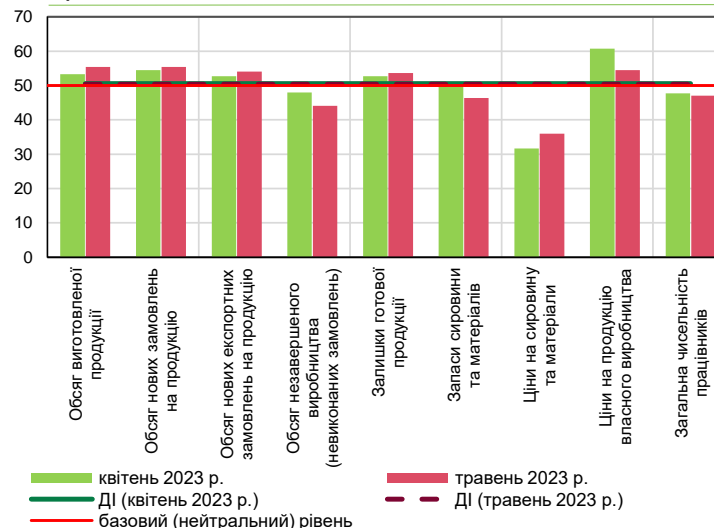
В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлень

Промисловість

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств промисловості



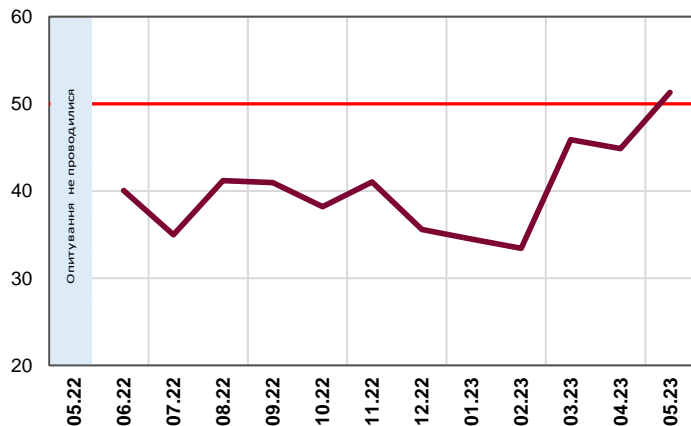
Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств промисловості



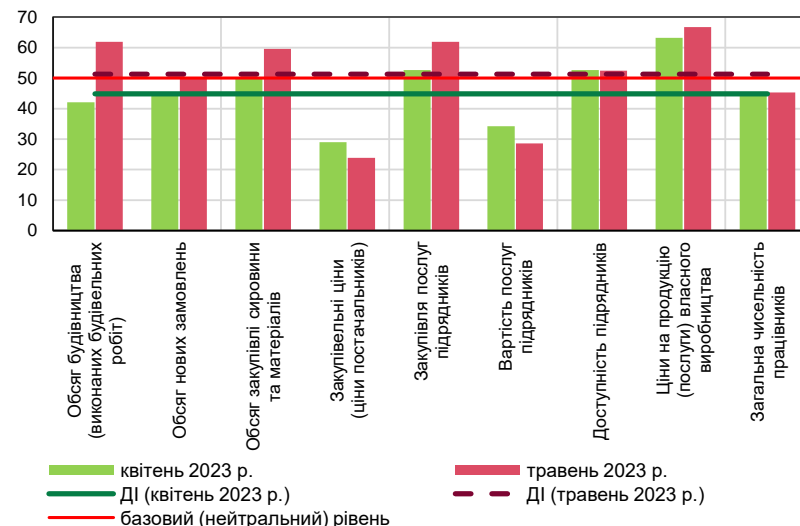
- Надійне енергопостачання та нові шляхи поставок зумовили **збереження оптимістичних настроїв респондентів сектору промисловості вже третій місяць поспіль. ДІ сектору у травні – 50.4** (у квітні – 50.5).
- Підприємства продовжували очікувати **збільшення обсягів виготовленої продукції, обсягів нових замовлень на продукцію, у т. ч. експортних: ДІ – 55.4, 55.4 і 54.0** відповідно (у квітні – 53.3, 54.5 і 52.8 відповідно).
- На тлі очікуваного послаблення цін на сировину та матеріали (ДІ – 36.0, у квітні – 31.7) послабилися оцінки щодо цін на продукцію власного виробництва (ДІ – 54.5, у квітні – 60.7).
- Посилились негативні оцінки щодо обсягів незавершеного виробництва (невиконаних замовлень): ДІ – 44.1 (у квітні – 48.0).
- Незважаючи на оптимістичні настрої щодо поліпшення ситуації у промисловості, у секторі все ще **не очікується зростання чисельності працівників: ДІ – 47.1** (у квітні – 47.8).

Будівництво

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств будівництва



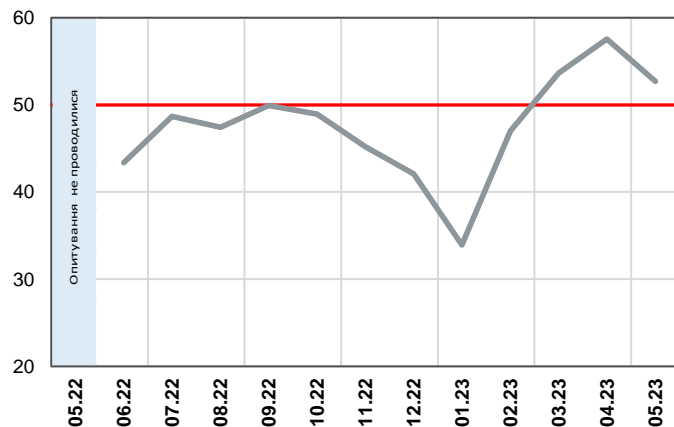
Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств будівництва



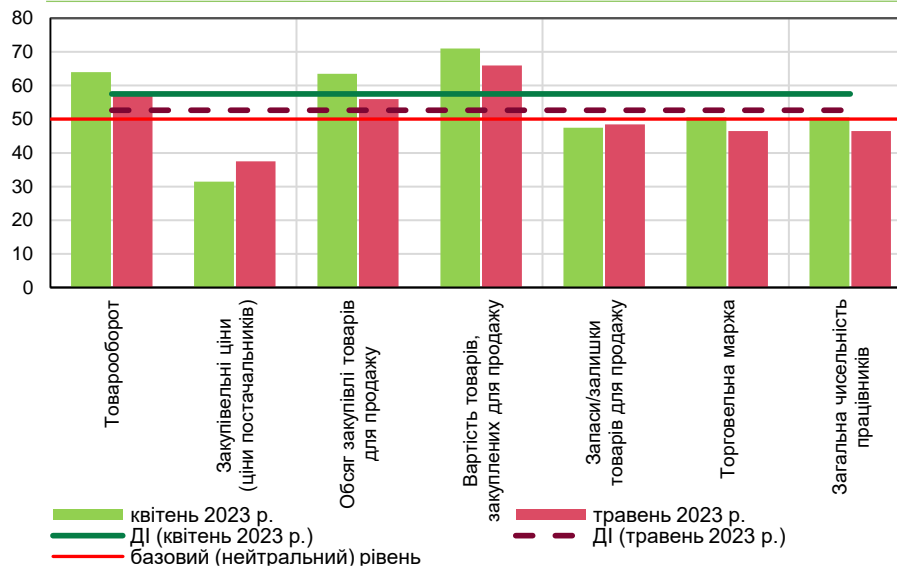
- Поступове поновлення роботи більшості вітчизняних виробників будівельних матеріалів, пожелання попиту, а також сезонний фактор вплинули на суттєве поліпшення оцінок результатів своєї діяльності підприємств будівництва. **Уперше після листопада 2021 року підприємства сектору очікували зростання: ДІ становив 51.3** (у квітні – 44.9).
- **Очікувалося зростання обсягу будівництва й обсягу закупівлі сировини та матеріалів: ДІ – 61.9 і 59.5 відповідно** (у квітні – 42.1 і 50.0 відповідно). Респонденти не очікували зміни обсягу нових замовлень.
- Підприємства сектору суттєво посилили свої очікування щодо зростання закупівлі послуг підрядників на тлі прогнозного підвищення вартості послуг підрядників: ДІ – 61.9 і 28.6 відповідно (у квітні – 52.6 і 34.2). Очікувалося незначне поліпшення щодо доступності підрядників: ДІ – 52.4 (у квітні – 52.6).
- **Будівельники прогнозували сильніше здорожчання продукції власного виробництва: ДІ – 66.7** (у квітні – 63.2), що зумовлене очікуваним стрімким зростанням цін постачальників: ДІ – 23.8 (у квітні – 28.9).
- Підприємства будівництва продовжують пом'якшувати свої очікування стосовно **зменшення кількості працівників: ДІ – 45.2** (у квітні – 44.7).

Торгівля

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств торгівлі



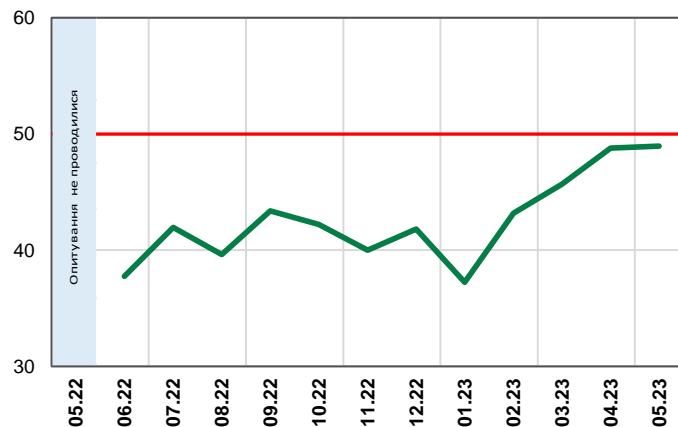
Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств торгівлі



- **Підприємства торгівлі продовжують очікувати поліпшення результатів своєї діяльності** завдяки поживленню внутрішнього попиту та уповільненню інфляції. У травні ДІ сектора становив – 52.7 (у квітні – 57.6).
- Дещо послабилися, проте збереглися високими, оцінки щодо товарообороту та обсягів закупівлі товарів для продажу: ДІ – 57.0 і 56.0 відповідно (у квітні – 64.0 і 63.5). Одночасно очікувалося зменшення залишків товарів для продажу: ДІ – 48.5 (у квітні – 47.5).
- Респонденти сектору були налаштовані на повільніше здорожчання товарів, закуплених для продажу, а також послабили свої оцінки щодо зростання закупівельних цін: ДІ – 66.0 і 37.5 відповідно (у квітні – 71.0 і 31.5 відповідно).
- На відміну від попереднього місяця, підприємства торгівлі знову налаштовані на зниження торговельної маржі та відновили негативні очікування щодо загальної чисельності працівників: ДІ – по 46.5 (у квітні – по 50.5).

Послуги

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств сфери послуг



Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств сфери послуг



- Підприємства сфери послуг зберегли песимістичні настрої щодо ділової активності у травні: **ДІ становив 48.9** (у квітні – 48.8).
- Водночас другий місяць поспіль очікувалося незначне зростання обсягу наданих послуг: ДІ – 51.4 (у квітні – 52.2). **Уперше з жовтня 2021 року очікувалося збільшення обсягу нових замовлень на послуги:** ДІ – 51.0 (у квітні – 49.6). Натомість респонденти були негативно налаштовані щодо обсягу послуг у процесі виконання: ДІ – 49.3 (у квітні – 51.1).
- Попри незначне пом'якшення очікувань щодо закупівельних цін: ДІ – 25.9 (у квітні – 23.6), респонденти очікували на подальше здорожчання тарифів на власні послуги: ДІ – 56.9 (у квітні – 55.8).
- Збереглися песимістичні прогнози щодо загальної чисельності працівників: ДІ – 48.3 (у квітні – 48.9).



Додатки

Дані опитування підприємств промисловості у травні 2023 року

% відповідей

Показник	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг виготовленої продукції	31	49	20
Обсяг нових замовлень на продукцію	29	54	18
Обсяг нових експортних замовлень на продукцію	23	61	15
Обсяг незавершеного виробництва (невиконаних замовлень)	7	75	19
Залишки готової продукції	15	62	23
Запаси сировини та матеріалів	19	55	26
Ціни на сировину та матеріали	34	60	6
Ціни на продукцію власного виробництва	18	74	9
Загальна чисельність працівників	10	75	15

Дані опитування підприємств будівництва у травні 2023 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг будівництва (виконаних будівельних робіт)	29	67	5
Обсяг нових замовлень	14	71	14
Обсяг закупівлі сировини та матеріалів	24	71	5
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	52	48	0
Закупівля послуг підрядників	29	67	5
Вартість послуг підрядників*	43	57	0
Доступність підрядників	14	76	10
Ціни на продукцію (послуги) власного виробництва	33	67	0
Загальна чисельність працівників	10	71	19

Дані опитування підприємств торгівлі у травні 2023 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Товарооборот	36	42	22
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	30	65	5
Обсяг закупівлі товарів для продажу	34	44	22
Вартість товарів, закуплених для продажу	42	48	10
Запаси / залишки товарів для продажу*	26	51	23
Торговельна маржа	9	75	16
Загальна чисельність працівників	4	85	11

Дані опитування підприємств сфери послуг у травні 2023 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг наданих послуг	26	52	23
Обсяг нових замовлень на послуги	23	55	21
Обсяг послуг у процесі виконання	21	57	22
Ціни (тарифи) на власні послуги	17	79	3
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	51	46	3
Загальна чисельність працівників	7	83	10

Основні терміни та поняття

- **Дифузійний індекс (ДІ)** – показник, розрахований як сума часток “позитивних” (зростання) відповідей та половини часток “нейтральних” (без змін) відповідей за формулою:

$$DI_j = (P \cdot 1) + (E \cdot 0.5) + (N \cdot 0),$$

де P – частка респондентів, що повідомляють про зростання (оптимістичні оцінки);

E – частка респондентів, що повідомляють про відсутність змін;

N – частка респондентів, що відзначають зниження (песимістичні оцінки).

За умови, що $P + E + N = 100$

- Значення індексу коливається від 0 до 100:

рівень 50.0 – відсутність змін порівняно з попереднім місяцем;

вище 50.0 – поліпшення або зростання порівняно з попереднім місяцем;

нижче 50.0 – погіршення або скорочення порівняно з попереднім місяцем.

Чим більше відхилення індексів від рівня 50.0, тим вища швидкість змін.

- Розрахунок ДІ показників “залишки готової продукції” та “ціни на сировину та матеріали” для промисловості, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “вартість послуг підрядників” для будівництва, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “запаси/залишки товарів для продажу” для торгівлі, “закупівельні ціни постачальників” для сфери послуг здійснено на основі інверсії відповідей: зростання – песимістична оцінка, зниження – оптимістична.
- **ЮДА** – показник, середньозважений за частками секторів економіки у ваговій структурі.



Національний
банк України

[Web](#) ▪ [Facebook](#) ▪ [Twitter](#) ▪ [Flickr](#) ▪ [Youtube](#) ▪ [Instagram](#)